

[Domov](#) > ... > [Zakonodaja In Sodna Praksa](#) > [Nacionalno Pravo](#) > Estonia

Nacionalno pravo

Vsebino zagotavlja

Estonija

Estonija

Na tej strani boste našli informacije o estonskem pravnem sistemu in pregled estonskega prava.

Pravni viri

Estonija je del kontinentalnega evropskega pravnega sistema (sistem, ki temelji na rimskem pravu). Najpomembnejši pravni viri so pravni akti, kot so ustava, pravo Evropske unije, mednarodni sporazumi, zakoni in uredbe.

Kot referenčne točke se uporabljajo tudi pravne razlage sodišča najvišje stopnje – vrhovnega sodišča – in komentarji strokovnjakov (npr. izdaja ustave s komentarjem). Sodne odločbe ne ustvarjajo pravic in na splošno sodbe, ki jih izrečejo sodišča višjih stopenj, za sodišča nižjih stopenj niso zavezujoče. Vendar lahko vrhovno sodišče, ki je tudi sodišče za oceno ustavnosti, razglasi pravni akt za neveljaven, če ni v skladu z ustavo ali pravnimi akti, ki prevladajo nad njim. Takega pravnega akta ne sme pri obravnavi posameznih primerov uporabiti nobeno sodišče in sodišča lahko zavrnejo uporabo katerega koli pravnega akta, ki je v nasprotju z ustavo. Vrhovno sodišče kot sodišče za oceno ustavnosti nato podrobneje preuči zadevo in ima pravico kakršen koli tak pravni akt razglasiti za protiustaven (vendar ne neveljaven).

Splošno priznana načela in pravila mednarodnega prava so sestavni del estonskega pravnega sistema.

Vrste pravnih aktov – opis

Pravni akti se delijo na splošne akte, tj. zakonodajne akte, ter posamične akte, tj. izvršilne akte.

Splošni pravni akti

Ustava – v skladu s členom 3(1) ustave se državna oblast izvaja izključno v skladu z ustavo in zakoni, ki so skladni z njo.

Zakon – v skladu s členom 65 ustave zakone sprejema estonski parlament (*Riigikogu*), ki ima zakonodajno oblast. Zakoni se sprejemajo v skladu z ustavo in se na predpisan način objavijo v *Riigi Teataja* (državnem uradnem listu). Samo zakoni, ki so bili objavljeni, se lahko izvajajo.

Uredba z zakonsko močjo – pravni akt z močjo zakona. V skladu s členom 109 ustave lahko predsednik republike, če ni mogoče sklicati seje parlamenta, zaradi nujne nacionalne potrebe izda uredbo z zakonsko močjo. Take uredbe z zakonsko močjo morata sopodpisati predsednik parlamenta in ministrski predsednik. V skladu z ustavo lahko predsednik republike izda:

- posebno uredbo z zakonsko močjo, če gre za nujno nacionalno potrebo in ni mogoče sklicati seje parlamenta;
- nujno uredbo z zakonsko močjo, če gre za nujno nacionalno potrebo in je vlada razglasila izredno stanje, seje parlamenta pa ni mogoče sklicati ali za to ni dovolj časa.

Uredba z zakonsko močjo, ki jo izda predsednik republike, začne veljati deseti dan po objavi v *Riigi Teataja*, če ni

v zadevni uredbi določeno drugače.

Ko se parlament sestane, mu predsednik republike predloži uredbo z zakonsko močjo, da nemudoma sprejme zakon, s katerim jo potrdi ali razveljavi. V skladu s členom 110 ustave predsednik republike ne sme uporabiti uredbe z zakonsko močjo za uzakonitev, spremembo ali razveljavitev ustave, zakonov iz člena 104 ustave in zakonov o določitvi nacionalnih davkov ali državnega proračuna.

Uredba – v skladu s členoma 87 in 94 ustave so vlada republike in ministri pooblaščen za izdajanje uredb na podlagi zakona in za zagotavljanje skladnosti z njim. Za reševanje vprašanj lokalnega pomena ali v primerih, določenih z zakonom, so za izdajanje uredb pooblaščen tudi sveti samoupravnih lokalnih skupnosti. Poleg tega lahko uredbe izdajajo tudi predsednik *Eesti Pank* (banka Estonije), generalni revizor in sveti javnih univerz. Izdajo se lahko samo na podlagi zakona in v okviru pristojnosti, določenem v zakonu.

Vlada republike in ministri so pooblaščen za izdajanje uredb na podlagi zakona in zaradi zagotavljanja skladnosti z njim. Uredbe začnejo veljati tretji dan po objavi v *Riigi Teataja*, razen če ni z uredbo določeno drugače.

Posamični pravni akti

Upravna odredba – posamični upravni akt, s katerim javna uprava odloča o posameznih pravnih zadevah in jih organizira. V skladu s členom 87(6) ustave vlada republike izdaja upravne odredbe na podlagi zakona in za skladnost z njim. Za izdajanje upravnih odredb so pooblaščen tudi ministrski predsednik, okrajni guvernerji in samoupravne lokalne skupnosti.

Sklep – posamični upravni akt, ki se izda na podlagi upravnih izpodbijan ali pritožb ali s katerim se naložijo kazni. Sklepe sprejemajo tudi parlament, sveti samoupravnih lokalnih skupnosti, državni volilni odbor in sodišča.

Odredba – v skladu s členom 94 ustave ministri izdajajo odredbe na podlagi zakona in za skladnost z njim. Odredba vključuje splošna zavezujoča pravila o ravnanju v zadevah, povezanih s službami ministrstva, ali za določitev sestave in organizacijo delovanja državnih organov v pristojnosti ministrstva.

Hierarhija pravnih aktov

Hierarhija pravnih aktov je naslednja: ustava, pravo Evropske unije, mednarodni sporazumi, zakoni in uredbe z zakonsko močjo, uredbe vlade republike in uredbe, ki jih izdajo ministri. Poleg splošnih pravnih aktov obstajajo tudi posamični pravni akti, ki se izdajo na podlagi zakona in so v hierarhiji nižje od zakonov in uredb. Pravni akti na vsaki ravni morajo biti skladni s pravnimi akti na višji ravni.

Institucionalni okvir

Institucije, pristojne za sprejemanje pravnih aktov

Estonska institucionalna organizacija temelji na načelu delitve in ravnovesja oblasti (člen 4 ustave).

Zakonodajno oblast ima parlament. V skladu s členom 103 ustave lahko zakonodajne predloge vlagajo poslanci, poslanske skupine, parlamentarni odbori, vlada republike in predsednik republike. Vendar lahko predsednik republike vlaga samo predloge za spremembo ustave. Parlament razpravlja o osnutku zakonodajnega akta in odloči, ali ga bo sprejel kot zakon ali zavrnil.

Na podlagi odločitve, ki jo sprejme absolutna večina poslancev, lahko parlament predlaga vladi republike, naj vložijo osnutek zakonodajnega akta, ki ga želi parlament.

Parlament lahko o osnutku zakona ali vprašanju nacionalnega pomena razpiše referendum. Izid referenduma je določen z večino glasov udeležencev referenduma. Zakone, sprejete na referendumu, predsednik republike nemudoma razglasi. Odločitve, ki se sprejmejo na referendumih, so za vse javne organe zavezujoče. Če osnutek zakona, o katerem se razpiše referendum, ne prejme podpore večine udeležencev referenduma, predsednik republike razpiše izredne parlamentarne volitve. Referenduma ni mogoče razpisati o vprašanjih v zvezi s proračunom, davki, finančnimi obveznostmi države, ratifikacijo ali odpovedjo mednarodnih sporazumov, razglasitvijo ali prenehanjem izrednega stanja in nacionalno obrambo.

Izvršilno oblast izvaja vlada republike. Osnutek zakonodajnega akta parlamentu v večini primerov predloži vlada republike. Osnutke zakonov vladi predložijo ministrstva, ki se morajo pred tem medsebojno posvetovati.

Pravosodni kancler in generalni revizor sodelujeta in imata pravico govoriti na sejah vlade. Njuni predlogi za vlado niso zavezujoči, vendar se njuna priporočila in predlogi pogosto upoštevajo. Če se pravosodnemu kanclerju in generalnemu revizorju zdi potrebno, lahko predloge predložita neposredno ustreznemu parlamentarnemu odboru, ki se ukvarja z osnutkom zakonodajnega akta. V skladu s členom 139 ustave pravosodni kancler prouči vse predloge, ki jih prejme v zvezi s spremembami zakonodaje, sprejemanjem novih zakonov in delom vladnih organov, ter po potrebi parlamentu predloži poročilo. Če pravosodni kancler ugotovi, da je zakonodajno telo, izvršilna oblast ali lokalni organ sprejel pravni akt, ki je v nasprotju z ustavo ali zakonom, mu predlaga, naj ga v dvajsetih dneh uskladi z ustavo ali zakonom. Če to ni storjeno v navedenem roku, predlaga vrhovnemu sodišču, naj pravni akt razglasi za neveljaven na podlagi člena 142 ustave.

Predsednik republike razglasi zakon, ki ga je sprejel parlament, ali pa razglasitev zavrne. Če jo zavrne, ga z obrazložitvijo vrne parlamentu v novo razpravo in odločanje.

Ministrstvo za pravosodje sprejete zakone, ki jih je razglasil predsednik republike, objavi v estonski uradni publikaciji *Riigi Teataja* (državni uradni list).

Postopek odločanja

Zakonodajni postopek v estonskem parlamentu sestavljajo naslednje faze:

- vložitev osnutka zakonodajnega akta;
- proučitev osnutka zakonodajnega akta;
- sprejetje osnutka zakonodajnega akta.

Vložitev osnutka zakonodajnega akta

V skladu s členom 103 ustave lahko zakonodajne predloge vlagajo vlada republike, poslanci, poslanske skupine, parlamentarni odbori in predsednik republike. Vendar lahko predsednik vlaga samo predloge za spremembo ustave. Osnutek zakonodajnega akta mora biti skladen s tehničnimi pravili, ki jih sprejme vodstvo parlamenta, ter zakonodajnimi in tehničnimi pravili, ki jih sprejme vlada republike. Vodstvo parlamenta predloži osnutek zakonodajnega akta stalnemu parlamentarnemu odboru, pristojnemu za osnutek.

Proučitev osnutka zakonodajnega akta

Stalni parlamentarni odbor (odbor za pravne zadeve, ustavni odbor, odbor za gospodarske zadeve itd.) pripravi osnutek zakonodajnega akta za plenarno sejo parlamenta. Na predlog pristojnega odbora se osnutek zakonodajnega akta uvrsti na dnevni red plenarne seje parlamenta.

V skladu z zakonom o poslovniku *Riigikoguja* in zakonom o notranjih pravilih *Riigikoguja* mora biti prva obravnava osnutka zakonodajnega akta v sedmih parlamentarnih plenarnih delovnih tednih od sprejetja osnutka v obravnavo. Parlament o osnutkih zakonov razpravlja na plenarni seji na treh obravnavah. Prva obravnava je posvečena razpravi o splošnih načelih, na katerih temelji osnutek zakona. Če pristojni odbor ali katera od poslanskih skupin ne predlaga zavrnitve osnutka, se prva obravnava konča brez glasovanja. Po prvi obravnavi imajo poslanci, parlamentarni odbori in poslanske skupine na voljo 10 delovnih dni za vložitev amandmajev. Na predlog pristojnega odbora lahko predsednik parlamenta določi drugačen rok za vložitev amandmajev.

Odbor v razpravo o osnutku vključi vse zadevne deležnike, ki so sodelovali pri pripravi osnutka in se razprave želijo udeležiti.

Pristojni odbor pregleda vse predlagane amandmaje in odloči, ali se bodo upoštevali pri pripravi novega besedila osnutka. Pripravi novo različico osnutka za drugo obravnavo, vključno z vsemi sprejetimi amandmaji in amandmaji, ki jih je dodal odbor sam. Pripravi tudi obrazložitveni memorandum za drugo obravnavo, ki vsebuje informacije o obravnavi osnutka zakonodajnega akta, na primer razloge za sprejetje ali zavrnitev predlaganih amandmajev in stališča osebe, ki je dala pobudo za osnutek zakonodajnega akta ali ga je predložila, sodelujočih strokovnjakov v postopku in drugih oseb.

Na predlog pristojnega odbora se osnutek zakonodajnega akta uvrsti na dnevni red za drugo obravnavo. Na predlog vodstva parlamenta, pristojnega odbora ali osebe, ki je dala pobudo za osnutek zakonodajnega akta, parlament prekine drugo obravnavo osnutka zakonodajnega akta brez glasovanja. Če prekinitev obravnave predlaga poslanska skupina, se o njej glasuje. Če se druga obravnava osnutka zakonodajnega akta prekine, se amandmaji vseeno lahko vložijo. Če se druga obravnava v parlamentu ne prekine, velja za končano, osnutek zakonodajnega akta pa se pošlje v tretjo obravnavo.

Osnutek parlamentarnega sklepa se lahko da na glasovanje po koncu druge obravnave.

Pristojni odbor po koncu druge obravnave pripravi končno besedilo osnutka zakonodajnega akta za tretjo obravnavo z jezikovnimi in tehničnimi popravki. Obrazložitveni memorandum za tretjo obravnavo lahko pripravi, če je končan pregled sprememb, sprejetih po drugi obravnavi. Na tretji obravnavi osnutka zakonodajnega akta se začnejo pogajanja, na katerih predstavniki poslanskih skupin predstavijo izjave. Na tretji obravnavi se da osnutek zakonodajnega akta na končno glasovanje.

Sprejetje osnutka zakonodajnega akta

Zakoni in parlamentarni sklepi se sprejmejo z javnim glasovanjem v parlamentu. Končno glasovanje poteka na tretji obravnavi osnutka zakona. Število poslancev, ki morajo glasovati za zakon, da je ta sprejet, je določeno v členih 73 in 104 ustave, v skladu s katerima so zakoni razdeljeni na:

- ustavne zakone, za sprejetje katerih je potrebna absolutna večina glasov poslancev (za zakon mora glasovati več kot polovica celotne sestave parlamenta, v katerem je 101 poslanec), in
- navadne zakone, za sprejetje katerih je potrebna navadna večina (več poslancev mora glasovati za zakon kot proti njemu).

Naslednji zakoni se lahko sprejmejo ali spremenijo samo z absolutno večino poslanskih glasov:

- zakon o državljanstvu;
- zakon o volitvah v *Riigikogu*;
- zakon o volitvah predsednika republike;
- zakon o volitvah v svete samoupravnih lokalnih skupnosti;
- zakon o referendumu;
- zakon o poslovniku *Riigikoguja* in zakon o notranjih pravilih *Riigikoguja*;
- zakon o prejemkih predsednika republike in poslancev *Riigikoguja*;
- zakon o vladi republike;
- zakon o začetku sodnih postopkov zoper predsednika republike in poslance *Riigikoguja*;
- zakon o kulturni avtonomiji narodnih manjšin;
- zakon o državnem proračunu;
- zakon o *Eesti Pank* (estonski centralni banki);
- zakon o državnem uradu za revizijo;
- zakon o organizaciji sodišč in zakoni o sodnih postopkih;
- zakoni o tujem in domačem zadolževanju ter obveznostih države, ki izhajajo iz lastništva;
- zakon o izrednem stanju;
- zakon o nacionalni obrambi v času miru in zakon o nacionalni obrambi v času vojne.

Ko je zakon ali parlamentarni sklep sprejet, ga najpozneje peti delovni dan po njegovem sprejetju podpiše predsednik parlamenta, ali če ni navzoč, podpredsednik parlamenta, ki je predsedoval seji.

Razglasitev

Ko je zakon sprejet in podpisan, se pošlje predsedniku republike v razglasitev. Ta lahko zavrne razglasitev zakona, ki ga je sprejel parlament, ter ga v 14 dneh po prejemu z obrazložitvijo vrne parlamentu v novo razpravo in odločanje. Če parlament zakon, ki ga je predsednik republike vrnil, še drugič sprejme v nespremenjeni obliki, ga predsednik republike bodisi razglasi bodisi predlaga vrhovnemu sodišču, naj zakon razglasi za protiustaven. Če vrhovno sodišče odloči, da je zakon v skladu z ustavo, ga mora predsednik republike razglasiti.

Zakon začne veljati deseti dan po objavi v *Riigi Teataja*, razen če je v zakonu določeno drugače.

Objava pravnih aktov

Najpomembnejši pravni akti in mednarodni sporazumi se objavijo v *Riigi Teataja*. Zakoni in uredbe postanejo pravno zavezujoči šele po objavi v *Riigi Teataja*.

[Riigi Teataja](#) je uradna spletna publikacija in osrednja zbirka pravnih aktov v Estoniji. Od 1. junija 2010 se *Riigi Teataja* kot uradna spletna publikacija objavlja samo na internetu.

Od 1. januarja 2011 *Riigi Teataja* objavlja ministrstvo za pravosodje.

Kratek opis vsebine

V *Riigi Teataja* se objavljajo zakoni, uredbe, mednarodni sporazumi, parlamentarni sklepi in odredbe vlade republike, lahko pa tudi druge pomembne informacije, kot so prevodi pravnih aktov in postopkovne informacije v zvezi z osnutki aktov.

V *Riigi Teataja* je na voljo večina aktov, sprejetih od leta 1990.

Od 1. junija 2002 se v njem objavljajo uradne prečiščene različice zakonov, uredb z zakonsko močjo, ki jih izda predsednik republike, vladnih uredb in odredb, ministrskih uredb, uredb predsednika *Eesti Pank* in uredb državnega volilnega odbora. Prečiščene različice parlamentarnih sklepov se objavljajo od 1. junija 2010, prečiščene različice uredb lokalnih organov pa od konca leta 2011.

Ob vsaki spremembi takih aktov se pripravi posodobljena in prečiščena različica, ki vsebuje spremembe, in objavi hkrati z aktom o spremembah ter podatkom o začetku veljavnosti. Prečiščena besedila so uradna besedila, zato se je mogoče pri izvrševanju prava sklicevati nanje. Imajo pravno moč.

Vsi objavljeni pravni akti se ob objavi digitalno žigosajo. Vsakdo lahko preveri digitalni žig, ki zagotavlja, da je akt od objave ostal nespremenjen. Vsi objavljeni akti so povezani tudi s časovnim žigom, ki omogoča odkrivanje kakršnih koli primerov nedovoljene obdelave.

Ogledati si je mogoče prečiščena besedila, ki veljajo/so veljala na izbrani dan. Ogledati si je mogoče tudi prihodnje različice teh aktov, kadar so znane. Vsako prečiščeno besedilo je povezano s predhodnimi in naslednjimi različicami. Tako se lahko kronološko pomikate od ene različice prečiščenega besedila do druge in obratno. Primerjate lahko različne prečiščene različice istega akta, da vidite njegove spremembe.

Prek povezav v prečiščenem besedilu je mogoče odpreti uredbe, sprejete na podlagi zakona, od teh uredb pa je mogoče priti do določb zakona, na podlagi katerega so bile zadevne uredbe sprejete.

Aktom, ki so objavljeni v *Riigi Teataja*, je dodan tudi sklic na informacije o postopku, prek katerega lahko najdete obrazložitvene memorandume (povezave do podatkovne zbirke o posvetovanjih in do parlamentarnih postopkov) ter povezave do zakonodaje Evropske unije, prevodov in drugih dodatnih informacij, potrebnih za razumevanje pravnega akta.

Spletna stran *Riigi Teataja* omogoča iskanje po sodni praksi okrajnih sodišč, okrožnih sodišč in vrhovnega sodišča. Na voljo so tudi informacije o času in kraju sodnih obravnav.

Poleg tega so objavljeni povzetki in pregledi odločitev vrhovnega sodišča in sodb, ki jih je izreklo Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP). Povzetki so sistematizirani, pri čemer je mogoče po povzetkih odločitev vrhovnega sodišča iskati po ključnih besedah ali sklicevanju na pravne akte. Po sodbah ESČP se išče po členih.

V *Riigi Teataja* so objavljene tudi različne nove informacije v zvezi z zakoni in pravom na splošno.

30. oktobra 2013 je začela delovati [angleška spletna stran Riigi Teataja](#). Ta vsebuje posodobljene angleške prevode prečiščenih besedil zakonov. Od konca leta 2014 so na voljo angleški prevodi prečiščenih besedil zakonov (razen zakonov o ratifikaciji). Prevode pripravljajo zapriseženi prevajalci. Postopek prevajanja besedil v angleščino se je začel leta 2011 v organizaciji ministrstva za pravosodje. Prevodi sicer nimajo pravne moči, se pa posodablajo. Vsakdo lahko na svoj elektronski naslov prejme zadnje prevode, tako da se prijavi na storitev *My RT*.

Na voljo je tudi iskalnik za osnutke pravnih aktov, ki omogoča iskanje po različnih postopkovnih fazah, ki so bile izvedene za sprejete akte oziroma se še vedno izvajajo za osnutke aktov. Prek njega lahko dostopate do vseh informacij o zakonodajnih postopkih in zadevnih dokumentih, ki so bili pripravljene. Lahko zahtevate tudi, da prejmete obvestila o prehodu osnutkov pravnih aktov iz ene postopkovne faze v naslednjo. Te informacije bodo poslane na vaš elektronski naslov, če se prijavite na storitev *Minu RT* v estonskem jeziku.

Z uporabo storitve *Minu RT* si lahko vsakdo oblikuje uporabniški portal, prek katerega lahko dodaja akte v svojo zbirko povezav ter zaprosi za obveščanje o novih aktih po e-pošti in za kakršne koli nove informacije.

Ali je dostop do podatkovne zbirke estonske zakonodaje brezplačen?

Dostop do *Riigi Teataja* in vseh pravnih informacijskih storitev je za uporabnike brezplačen.

Vsem zainteresiranim je brezplačen dostop do elektronskega *Riigi Teataja* omogočen v samoupravnih lokalnih skupnostih in javnih knjižnicah (približno 600 točk dostopa). Zagotovljena je tudi pomoč pri iskanju ustreznih aktov. Uporabnikom je treba omogočiti, da brezplačno natisnejo do 20 strani.

Zgodovina podatkovne zbirke estonske zakonodaje

Riigi Teataja je uradna publikacija Republike Estonije, ki izhaja od 27. novembra 1918. Leta 1940 je bilo objavljane prekinjeno, nadaljevalo pa se je leta 1990.

Na internetu se objavlja od leta 1996, 1. junija 2002 pa je spletna različica dobila tudi status uradne publikacije.

Od 1. junija 2010 se *Riigi Teataja* kot uradna spletna publikacija objavlja samo na internetu. Od takrat ne izhaja več v papirni obliki.

Novembra 2010 je bil uveden nov uporabnikom prijaznejši informacijski sistem, ki zagotavlja več pravnih informacij. Njegov razvoj je vodil vladni urad s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Na spletni strani *Riigi Teataja* so od 20. januarja 2012 na voljo povzetki odločitev vrhovnega sodišča in sodb ESČP, različne nove informacije o pravu na splošno ter informacije o sodni praksi in sodnih obravnavah.

Konec leta 2012 je bil dodan iskalnik za osnutke aktov.

Od leta 2013 se v *Riigi Teataja* objavljajo najnovejše prečiščene različice vseh uredb, ki jih sprejmejo lokalni organi.

Od 24. septembra 2013 se vsi pravni akti ob objavi v *Riigi Teataja* opremijo z digitalnim in časovnim žigom organa izdajatelja.

Spletna stran *Riigi Teataja* v angleškem jeziku je začela delovati 30. oktobra 2013.

Z razvojem novega informacijskega sistema za elektronski *Riigi Teataja* bo ustvarjena povezava do evropskega portala N-Lex.

Zadnja posodobitev: 14/09/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.